

Udenrigsministeriet

Medlemmerne af Folketingets Europaudvalg

Kopi: UPN

Asiatisk Plads 2
DK-1448 København K
Telefon +45 33 92 00 00
Telefax +45 32 54 05 33
E-mail: um@um.dk
<http://www.um.dk>

Bilag

Sagsnummer

Kontor

1

2020-622

EUP

6. april 2020

Skriftlig forelæggelse til forhandlingsoplæg vedrørende yderligere tiltag inden for samhørighedspolitikken for at afbøde konsekvenserne af COVID-19

Samlenotatet er vedlagt

Som en del af indsatsen for at afbøde de økonomiske konsekvenser af COVID-19 fremlagde Kommissionen den 2. april – i tillæg til tidligere tiltag af 13. marts, som blev vedtaget 30. marts – forslag om et antal yderligere ændringer til den såkaldte CPR-forordning, der indeholder fælles bestemmelser for en række EU fonde, samt til forordningen for Den Europæiske Fond for Regionaludvikling. De nye tiltag har samlet fået titlen ”*Coronavirus Response Investment Initiative Plus*”.

Der er tale om ændringer i regelsættet, der ikke ændrer på fordelingen af forpligtede midler mellem medlemslandene.

Regeringen forudser på linje med tiltagene præsenteret den 13. marts 2020 en ekstraordinær hurtig behandling af forslaget. Dette begrundes i, at medlemslandene hurtigst muligt skal kunne planlægge og udmønte midlerne gennem konkrete projekter og programmer for derved i praksis at afbøde de økonomiske konsekvenser af COVID-19. Dette blev bekræftet i forbindelse med en første drøftelse af forslaget i Coreper d. 3. april.

Ændringsforslaget til forordningerne vil være gældende i den resterende del af fondenes programperiode.

Der lægges fra Kommissionens side op til, at man inden for eksisterende strukturfondsforpligtigelser for 2020 uden noget øvre loft kan flytte midler mellem Regionalfonden, Samhørighedsfonden og Socialfonden, for derved bedre at kunne fokusere indsatserne dér, hvor de kan gøre en forskel for at bekæmpe konsekvenserne af COVID-19.

Der lægges ligeledes op til at øge fleksibiliteten mellem regionskategorierne inden for samme land, således at man kan overføre midler frit mellem kategorierne for den del af budgettet, der vedrører 2020. Kategorierne udgøres af mere udviklede regioner, transitionsregioner og mindre udviklede regioner. De overførte midler skal gå til COVID-19 relaterede tiltag.

For at aflaste de nationale budgetter, lægges der fra Kommissionens side endvidere op til at gøre det muligt at dispensere fra kravet om national medfinansiering. Det vil betyde, at medlemslandene undtagelsesvis kan få dækket op til 100 pct. af udgifterne til projekter ved brug af EU-midler. Dette gælder al støtte under samhørighedspolitikken, men er begrænset til regnskabsåret 2020-21. Det forudsætter desuden en anmodning fra medlemsstaten og Kommissionens godkendelse.

Det støttes fra regeringens side, at resterende strukturfondsmidler fra indeværende MFF-periode hurtigt kan bringes i anvendelse til finansiering af COVID-19 tiltag. Regeringen støtter tillige forslaget fokus på yderligere fleksibilitet til at kunne omprioritere samhørighedsmidler i retning af de områder, der måtte have mest brug for midlerne.

Det vurderes i den aktuelle situation fra regeringens side essentielt, at der sikres ekstraordinært hurtige og smidige godkendelsesprocesser, så midlerne snarest kan bringes i anvendelse.

For regeringen er det samtidig vigtigt, at ændringerne er af tidsbegrænset karakter. Regeringen finder principielt desuden, at national medfinansiering fortsat bør være et væsentligt grundelement for brugen af EU's samhørighedsmidler, da national medfinansiering alt andet lige bidrager til at sikre fokus og størst mulig kvalitet i de gennemførte projekter. Regeringen finder det ydermere betydningsfuldt, at afledte merudgifter som følge af forslaget, så vidt muligt finansieres via omprioritering af hensyn til det begrænsede finanspolitiske råderum i medlemslandene.

Forslaget forventes som følge af øget afløb under samhørighedspolitikken at få væsentlige statsfinansielle konsekvenser via det danske bidrag til EU-budgettet. Det skyldes, at den øgede fleksibilitet i anvendelsen af midlerne samt den midlertidige forenkling af en række administrative og proceduremæssige krav gør det lettere for modtagerne i praksis at anvende de allerede bevilgede midler. Kommissionen skønner på den baggrund, at forslaget vil fremrykke betalingerne til strukturfonde i størrelsesordenen på 8,5 mia. euro i 2020. Det vil i givet fald isoleret set medføre et dansk merbidrag på 1,2 mia. kroner i 2020.

Merudgiften i 2020 kan blive mindre, hvis dele af midlerne kan findes ved omprioritering. Herudover vil en andel af de øgede betalinger i 2020 betyde lavere betalinger end ellers i årene efter 2020.

På baggrund af ovenstående ønsker regeringen Folketingets Europaudvalgs opbakning til følgende forhandlingsoplæg, hvor regeringen i forhandlingerne:

- lægger vægt på, at fleksibiliteten i anvendelsen af fondene i forbindelse med COVID-19 øges mest muligt, således at det bliver muligt nationalt at skræddersy og målrette egne indsatser inden for fondenes anvendelsesområde bedst muligt.
- lægger vægt på, at fondene omprioriteres inden for eksisterende midler.
- lægger vægt på, at afledte merudgifter som følge af forslaget så vidt muligt finansieres via omprioritering, således at yderligere national finansiering begrænses mest muligt.
- lægger vægt på, at strukturfondsmidler fortsat vil blive komplementeret af national finansiering, idet det principielt vurderes at være et vigtigt grundelement for brugen af EU's samhørighedsmidler, herunder for at sikre fokus og størst mulig kvalitet i de gennemførte projekter.
- lægger vægt på, at ændringerne er tidsbegrænsede til de nuværende forordninger. Derfor lægges der vægt på, at forvaltningen af fondene, og de gældende bestemmelser, fremadrettet, når situationen er normaliseret, vender tilbage til almindelige gældende regler for implementering af EU-budgettet.
- lægger vægt på at ændringerne vedtages så hurtigt som muligt.

Med dette anmoder regeringen Folketingets Europaudvalgs om opbakning til ovenstående forhandlingsoplæg.

Jeppe Kofod